

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 229/04-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. januára 2005 v senáte zloženom z predsedu Alexandra Bröstla a zo sudcov Jána Mazáka a Ľudmily Gajdošíkovej v konaní o sťažnosti JUDr. O. P., bytom N. D., zastúpenej advokátom JUDr. P. Ž., D., vo veci porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 691/2001 (pôvodne vedenom pod sp. zn. Ro 283/01) takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo JUDr. O. P. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov upravené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 691/2001 (pôvodne vedenom pod sp. zn. Ro 283/01) p o r u š e n é b o l o .

2. Okresnému súdu Trenčín p r i k a z u j e , aby v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 691/2001 konal bez zbytočných prietáhov.

3. JUDr. O. P. finančné zadostučinenie n e p r i z n á v a .

4. JUDr. O. P. p r i z n á v a náhradu trov konania 9 342 Sk (slovom devaťtisícristoštyridsaťdva slovenských korún), ktoré je Okresný súd Trenčín p o v i n n ý zaplatiť na účet advokáta JUDr. P. Ž., D., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. novembra 2004 doručená sťažnosť JUDr. O. P., bytom N. D., (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. P. Ž., D., vo veci porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 691/2001 (pôvodne vedenom pod sp. zn. Ro 283/01).

Sťažovateľka namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov v konaní, ktoré začalo na základe jej návrhu z 21. decembra 1999 a ktorého predmetom je zaplatenie sumy 5 973,10 Sk s príslušenstvom od žalovanej. Okresný súd vydal vo veci 21. marca 2001 platobný rozkaz, proti ktorému podala žalovaná 5. júna 2001 odpor, ku ktorému sa sťažovateľka 10. augusta 2001 vyjadrila; po podaní odporu bola vec vedená pod sp. zn. 14 C 691/2001 a dosiaľ nie je právoplatne skončená. Sťažovateľka uplatnila aj sťažnosť na prietahy v konaní podanú predsedovi okresného súdu, a to 12. mája 2004.

Sťažovateľka požadovala, aby ústavný súd rozhodol, že:

„Bolo porušené základné právo podľa ust. § 48 ods. 2 Ústavy SR v platnom znení prietahmi v konaní č. Ro 283/01 vedenom pred Okresným súdom v Trenčíne.

Sťažovateľke sa priznáva finančné zadosťučinenie vo výške 20.000,- Sk, ktoré je povinná vyplatiť SR–Okresný súd Trenčín.

Sťažovateľke sa priznáva náhrada trov konania tak, ako budú jej právnym zástupcom neskôr vyčíslené.“

Ústavný súd sťažnosť po jej predbežnom prerokovaní prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie uznesením č. k. II. ÚS 229/04-8 z 9. novembra 2004.

Právny zástupca sťažovateľky a predsedníčka okresného súdu oznámili, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie.

Predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení uviedla, že k priedahom zavineným nečinnosťou okresného súdu v konaní sp. zn. 14 C 691/2001 došlo od 10. septembra 2001 dosiaľ, pričom poukázala na to, že boli spôsobené nedostatočným obsadením okresného súdu, a nie subjektívnym správaním sudkýň. V období od 29. decembra 1999 do 10. septembra 2001, t. j. od podania žaloby do vydania platobného rozkazu 21. marca 2001, boli priedahy podľa jej vyjadrenia zavinené sťažovateľkou, ktorá podala žalobu na miestne nepríslušnom súde.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľka sa svojou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priedahov upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priedahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (I. ÚS 70/98, II. ÚS 74/97, II. ÚS 813/00) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú: 1) právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd

rozhoduje, 2) správanie účastníka konania a 3) postup samotného súdu. Za súčasť prvého kritéria sa považuje povaha prejednávanej veci.

Pri uplatnení týchto kritérií však ústavný súd súčasne berie do úvahy, že ich aplikácia je oveľa jednoduchšia v prípadoch, v ktorých zistil, že súd bol celkovo nečinný a vo veci neuskutočnil žiadne úkony (II. ÚS 4/03).

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti namieta nečinnosť okresného súdu vo vydaní platobného rozkazu, voči ktorému podala žalovaná odpor, ku ktorému sa sťažovateľka vyjadrila 10. augusta 2001, pričom okresný súd odvtedy nekoná. Túto nečinnosť uznala aj predsedníčka okresného súdu.

Vzhľadom na nečinnosť okresného súdu v trvaní približne 3,5 roka bez vykonania akéhokoľvek procesného úkonu v danej veci ústavný súd dospel k záveru, že obdobie od 10. augusta 2001 dosiaľ je obdobím, v ktorom došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

III.

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva alebo slobody došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo alebo slobodu porušil, aby vo veci konal. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy môže ústavný súd zároveň na žiadosť osoby, ktorej práva boli porušené, rozhodnúť o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia.

Pretože namietané konanie nebolo do času rozhodovania ústavného súdu o sťažnosti ešte právoplatne skončené, ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 691/2001 v ďalšom období konal bez zbytočných priet'ahov.

Ústavný súd sa zaoberal aj žiadosťou sťažovateľky o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Sťažovateľka žiadala, aby jej bolo priznané finančné zadosťučinenie 20 000 Sk z dôvodu dlhodobo trvajúceho stavu právnej neistoty, pričom podľa nej nejde o vec právne a fakticky zložitú. Ústavný súd tejto žiadosti sťažovateľky nevyhovel, pretože za dostatočné poskytnutie ochrany jej základnému právu považoval s ohľadom na predmet a povahu sporu vyslovenie porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a prikázanie okresnému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných prietáhov.

Ústavný súd rozhodol podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj o náhrade trov konania sťažovateľky, ktoré jej vznikli v súvislosti s jej právnym zastupovaním advokátom JUDr. P. Ž. v konaní pred ústavným súdom. Keďže sťažovateľka o náhradu trov požiadala, ale ich nevyčíslila, ústavný súd ich na základe spisu vyčíslil sumou 9 342 Sk (slovom deväťtisícristoštyridsaťdva slovenských korún) spolu za dva úkony právnej pomoci podľa § 1 ods. 3, § 13 ods. 8, § 16 ods. 1 písm. a) a c), § 19 ods. 3 a § 25 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (vypočítanou zo základu nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky, ktorá v prvom polroku 2003 bola 13 602 Sk, t. j. 4 534 Sk za jeden úkon, zaokrúhlene 4 530 Sk a 136 Sk režijný paušál, pretože išlo o úkony urobené v roku 2004).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. januára 2005